

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **M. M.**, zastoupeného Mgr. Janem Poláčkem, advokátem se sídlem nám. Republiky 53, Pardubice, proti žalovanému **Krajskému úřadu Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2013, č. j. KrÚ 2260/2013/ODSH/8, sp. zn. SpKrÚ 677/2013/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích ze dne 24. 4. 2013, č. j. 61 A 1/2013 - 44,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobci **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Litomyšl, odbor dopravy (dále též pouze „městský úřad“) vydal dne 21. 11. 2012 rozhodnutí, kterým shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu uložil pokutu ve výši 7.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 28. 2. 2012 v 9:09 na silnici I. třídy číslo 35 v Litomyšli jako řidič vozidla zn. BMW RZ x překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci (50 km/h) o více než 40 km/h (naměřená rychlost byla 109 km/h, po odečtu možné odchylky měření byla rychlost stanovena na 105 km/h). Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný v záhlaví vymezeným rozhodnutím. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou, které krajský soud v záhlaví specifikovaným rozsudkem vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému

k dalšímu řízení. Proti rozsudku krajského soudu nyní žalovaný (dále též „stěžovatel“) brojí kasační stížností.

II. Shrnutí odůvodnění rozsudku krajského soudu

[2] Krajský soud označil za zásadní vadu řízení před správními orgány skutečnost, že správní orgány řádně nezdůvodnily, proč nepřistoupily k výsledku na místě zasahujících policistů. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009, č. j. 1 As 44/2009 – 101 (všechna zde uváděná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), konstatoval, že zpochybní-li obviněný z přestupku zákonitost postupu policistů, a to nikoliv zcela nedůvodně, je na místě provedení důkazu jejich výsledkem. Žalobce postup policistů opakovaně zpochybňoval a navrhoval jejich výslech. Stěžovatel neprovedení důkazu výsledkem policistů odůvodnil tím, že žalobce zamýšlel „*prozkoušet policisty*“, což je ale dle soudu nesprávná interpretace žalobcova důkazního návrhu. Ten totiž netvrdil nedostatečné vyškolení či neznalost policistů, nýbrž namítal, že policisté v daném případě nepostupovali v souladu s návodem k obsluze měřicího zařízení (vozidlo s měřícím zařízením podle něj bylo nevhodně umístěno). K tomu krajský soud citoval z rozsudku zdejšího soudu ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 - 51, podle něhož je třeba zkoumat, zda byl měřicí přístroj použit v souladu s návodem k obsluze.

[3] V postupu správních orgánů krajský soud zároveň spatřuje porušení zásady legitimního očekávání. Správní orgán prvního stupně totiž nejprve předvolal žalobcem navrhovaného policistu jako svědka a v protokolu o ústním jednání ze dne 25. 10. 2012 označil provedení jeho výsledku za nutné, avšak k reálnému provedení důkazu jeho výsledkem nedošlo. Správní orgán se pouze dotázal žalobce, zda má na svědka otázky, ten odpověděl záporně, neboť neměl k dispozici návod k obsluze měřicího zařízení. Poté městský úřad výslech svědka ukončil. Správní orgán tak nejprve připustil důkaz navržený žalobcem, ale neprovedl ho, čímž porušil svou povinnost vést dokazování ohledně těch důkazních prostředků, které připustil. Tímto postupem vyvolal v žalobci legitimní očekávání, že bude svědek řádně vyslechnut a následně bude správním orgánem vyhodnocena důkazní hodnota jeho výpovědi, přičemž bude žalobce moci uplatnit práva vyjádřit se jak ke způsobu dokazování, tak ke svědecké výpovědi, případně i ke způsobu zhodnocení svědecké výpovědi správním orgánem. Tuto vadu řízení nezhojil ani stěžovatel, který v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že správní orgán prvního stupně nepovažoval výslech policisty za nutný. Jak však vyplývá ze spisové dokumentace, městský úřad naopak výslech za nutný výslovně označil.

[4] Krajský soud dále uvedl, že úřední záznamy vypracované policisty nemohou sloužit jako důkazní prostředky, nýbrž pouze jako podklad pro konkretizaci důkazního materiálu (v dané souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115). Není přitom zřejmé, jestli úřední záznamy byly pojaty mezi důkazní materiál, nevyplývá to totiž z protokolu o ústním jednání, při němž bylo dokazování prováděno. Soud proto označil za zavádějící formulaci z odůvodnění rozhodnutí stěžovatele, podle něž byl podkladový materiál dostatečný k prokázání daného přestupku. Podle soudu je však podkladový materiál pro vydání rozhodnutí širším pojmem než pojem důkazní materiál, který slouží k prokázání skutkového děje či stavu.

[5] Nedůvodné shledal krajský soud námitky, podle nichž byl výrok rozhodnutí městského úřadu nesrozumitelný (nepřesným vymezením skutku) a odůvodnění napadeného správního rozhodnutí trpělo nepřezkoumatelností (spočívající v tom, že se stěžovatel vůbec nezabýval dalšími důkazními návrhy). Krajský soud konečně nepřisvědčil ani žalobní námitce zpochybňující použití evidenční karty řidiče jako důkazního prostředku.

III. Shrnutí argumentace obsažené v kasační stížnosti

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud shledal důvodnou „*zcela obecnou a zjevně účelovou*“ námitku žalobce, podle níž k zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu), bylo nezbytné vyslechnout též policistu Kratochvíla. Stěžovatel je přesvědčen, že důkaz výslechem policisty obsluhujícího měřící zařízení byl v tomto případě nadbytečný a jeho neprovedení nebylo vadou řízení. Považuje za zbytečné vyslýchat policistu ohledně toho, zda při obsluze měřícího zařízení v režimu automatického měření postupoval podle návodu k obsluze.

[7] Výsledku měření svědčí podle stěžovatele „presumpce správnosti“, ledaže by žalobce označil zcela konkrétní skutečnosti vyvracející tuto domněnku. Žalobce však neuvedl nic konkrétního, co by mělo správní orgán vést k pochybnostem o správnosti měření a obecnými námitkami není třeba se zabývat jinak než obecně (v této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 – 35, podle něhož se při zpochybnění důkazů obviněným přesouvá důkazní břemeno ze správního orgánu na obviněného a on musí prokázat svá tvrzení). Výstup z měření označuje stěžovatel za tzv. „privilegovaný důkazní prostředek“ (k čemuž odkazuje na rozsudky NSS ze dne 24. 4. 2008, č. j. 7 As 39/2007 – 66, a ze dne 2. 10. 2008, č. j. 7 As 6/2008 – 162).

[8] Stěžovatel dále podrobně popsal způsob fungování silničního radarového rychloměru RAMER 7CCD, kterým byl posuzovaný přestupek zdokumentován. Uvedený přístroj byl nainstalovaný ve služebním voze Policie ČR a měření bylo prováděno tak, že policejní vozidlo stálo a přístroj zaznamenával automaticky každé vozidlo, které překročí nejvyšší dovolenou rychlost v daném místě. Stěžovatel zdůrazňuje, že pokud by policista obsluhující přístroj jakýmkoli způsobem nedodržel návod k obsluze, přístroj by rychlost projíždějícího vozidla vůbec nezaznamenal. Pokud by došlo k chybě v měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo. Tyto skutečnosti jsou dle stěžovatele obecně známé, v dané souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 – 27. Samotný radarový rychloměr je navíc ověřován autorizovanými metrologickými středisky. Pokud je přístroj schválen, vystaví mu metrologické středisko na 1 rok ověřovací list. Přístroj se dnem kalibrace zapečetí pečetními páskami ve vozidle a následující rok se s ním nesmí manipulovat. Osoba obsluhující přístroj tak nemůže jeho funkci ovlivnit, neboť přístroj pouze nastaví do určené pozice a zapne jej. Zasahující policista byl navíc v obsluze přístroje řádně proškolen. U použitého způsobu měření je tak přestupek spolehlivě zdokumentován, existuje-li záznam (snímek) z měřícího zařízení (k tomu odkazuje na rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011 – 66).

[9] Stěžovatel dále uvádí, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že u přestupků překročení rychlosti není výslech zasahujících policistů nutný. K tomu odkazuje na rozsudky zdejšího soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 121/2011 – 90, ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011 – 66.

[10] Stěžovatel zpochybňuje rovněž závěr krajského soudu, podle něž správní orgány vyvolaly svým postupem u žalovaného legitimní očekávání, že jím navržený důkaz (výslech zasahujícího policisty) bude proveden, a poté ho v rozporu s jeho očekáváním neprovedly. Dle stěžovatele je právě správní orgán tím, kdo vlastní úvahou vybere důkazy, které provede a které jako nadbytečné odmítne provést. Náhled na potřebnost provedení konkrétních důkazů se navíc může v průběhu řízení měnit. V tomto případě správní orgány dospěly k názoru, že výslech policisty by byl nadbytečný a tento svůj názor řádně a podrobně odůvodnily. K tomu stěžovatel dodává,

že zpochybňoval-li žalovaný důkaz (výsledek měření), přesunulo se na něj důkazní břemeno a bylo na něm, aby svá tvrzení dokázal (odkazuje přitom na rozhodnutí NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 – 35).

[11] Stěžovatel konečně také v kasační stížnosti uvedl, že postup žalobce ve správním řízení byl motivován snahou řízení prodloužit a dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek (opakovaně se omlouval z ústního jednání, přitom se odvolával například také na neoprávněně vystavený doklad o dočasné pracovní neschopnosti atd.). Krajský soud navíc mohl sám při jednání provést výslech policisty, pokud jej považuje za nezbytný, místo toho však rozhodnutí bez jednání zrušil, a tím umožnil pachateli přestupku vyhnout se potrestání.

IV. Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Správní orgány shledaly žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, podle něž se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že *„v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 40 km/h a více nebo mimo obec o 50 km/h a více.“*

[14] Klíčovou otázkou, kterou krajský soud ve věci posuzoval, bylo naplnění požadavku stanoveného v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dle něhož *„nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2“*.

[15] Jak Nejvyšší správní soud ověřil ze správního spisu, správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích vycházely z oznámení Policie ČR o dopravním přestupku ze dne 28. 2. 2012, z úředního záznamu sepsaného pprap. J. K. z téhož dne, z fotozáznamu z překročení rychlosti (na němž je fotografie vozidla žalobce společně s údajem o datu, času a místě měření a naměřené rychlosti), z oznámení přestupku sepsaného na místě, z ověřovacího listu silničního radarového rychloměru RAMER 7 CCD (s platností ověření do 19. 9. 2012), který byl v době předmětné kontroly prováděné policisty K. a Bc. R. B. umístěn v jejich služebním vozidle, z dokladu o proškolení policisty K. k obsluze radarového rychloměru a z výpisu z evidenční karty žalobce.

[16] Z těchto podkladů plyne, že vozidlu řízenému žalobcem byla v obci Litomyšl dne 28. 2. 2012 výše uvedeným radarovým rychloměrem naměřena rychlost 109 km/h. Obrana žalobce se od počátku omezovala na tvrzení, že si není vědom toho, že by jel tak vysokou rychlostí (vyjádření žalobce v oznámení přestupku sepsaném na místě), další skutečnosti rozhodné pro posouzení věci nezpochybňoval.

[17] Poté, co městský úřad zahájil řízení o přestupku, předvolal žalobce (v pozici obviněného) k ústnímu jednání na 25. 4. 2012. Z tohoto jednání se žalobce omluvil emailem zaslaným 24. 4. 2012, v němž uvedl, že je od téhož dne v pracovní neschopnosti a že předpokládaná doba léčení je cca. 3 měsíce. K výzvě správního orgánu doložil kopii rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystaveného MUDr. D. H. Na další jednání správní orgán předvolal žalobce na 7. 6. 2012, ten se den předem opět omluvil s tím, že je nadále v pracovní neschopnosti. Městský úřad se následně dotázal Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice, zda předmětná pracovní neschopnost žalobce stále trvá, na což se mu dostalo odpovědi, že předkládaný průkaz pracovní neschopnosti byl vystaven neoprávněně. Poté, co se stejným způsobem žalobce omluvil

z dalšího jednání (nařízeného na 20. 7. 2012), jej správní orgán v předvolání na 5. 9. 2012 poučil o tom, že již rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti nebude nadále akceptovat. Uvedeného dne ráno se žalobce telefonicky omluvil s tím, že se kvůli náhlé zdravotní indispozici nemůže k jednání dostavit (danou indispozici následně doložil ambulantní zprávou). Spolu s jejím zasláním správním orgánu sdělil, že v období od 15. 9. do 10. 10. 2012 bude pracovně mimo území ČR a že trvá na své účasti při ústním projednání. Městský úřad jej poté předvolal na 4. 10. 2012, v reakci na to zaslal žalobce další omluvu, v které uvedl, že je pracovně v zahraničí. Zároveň dodal, že nesouhlasí s naměřenou rychlostí a že podle jeho názoru nebylo měření prováděno v souladu s návodem k používání pro daný typ měřícího přístroje. Vznosl proto požadavek, aby správní orgán zajistil návod k obsluze daného zařízení, aby bylo prokázáno, že policisté při měření postupovali správně. Na 25. 10. 2012 předvolal městský úřad vedle žalobce policistu K. (coby svědka). K jednání se dostavil pouze žalobce, policista se z jednání omluvil. Po provedení dokazování listinami uloženými ve spise žalobce uvedl, že trvá na výsledku zakročujících policistů a že se do té doby k přestupku nebude vyjadřovat. Správní orgán následně jednání odročil, k čemuž do protokolu o jednání uvedl, že „pro objektivní zjištění příčiny je nutné doplnit spisový materiál dalšími důkazy - výpovědí svědka policisty“.

[18] K dalšímu jednání (dne 15. 11. 2012) se již dostavil žalobce i policista K. Po poučení svědka byl žalobce dotázán, zda hodlá svědkovi klást otázky. Na to žalobce odvětil, že správní orgán nezajistil navrhovaný důkaz, a to návod k použití měřícího zařízení, kterým byla jeho vozidlu změřena rychlost. Dokud se nemůže seznámit s tímto návodem, nemůže adekvátně klást otázky policistům ohledně dodržení podmínek, za nichž má být přístroj používán. Požádal proto, aby řízení bylo přerušeno do 1. 1. 2013, aby si sám mohl zajistit tento důkaz pomocí zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Dále uvedl, že do doby, než budou policisté ve věci vyslechnuti, využívá svého práva a ve věci prozatím nebude vypovídat. Zároveň ale namítl, že měření bylo prováděno v místě, v němž stavebně technické uspořádání vozovky neumožňovalo použití daného měřícího zařízení. A vznosl požadavek, aby bylo provedeno ohledání na místě, zdokumentován stav měřícího místa, kde a v jaké poloze bylo měřící vozidlo v době měření, zejména s ohledem na jeho podélné a příčné sklony k vozovce. Správní orgán následně ukončil dokazování a poučil žalobce, že po skončení tohoto jednání již bude mít shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí.

[19] V odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 21. 11. 2012 městský úřad uvedl, že kontrolní zjištění policistů považuje za správná a provedená v souladu s příslušnými předpisy. Policista K. byl za účelem obsluhy předmětného silničního radarového rychloměru řádně vyškolen, z čehož plyne, že zacházení s přístrojem a dodržování správného postupu při měření rychlosti s tímto rychloměrem v potřebném rozsahu ovládá. Obstarání uživatelského manuálu k přístroji nepovažoval správní orgán za nutné, neboť samotným zajištěním tohoto důkazu nemůže být prokázáno, zda byly či nebyly dodrženy podmínky měření ze strany policistů. Za tím účelem byl ke svědecké výpovědi předvolán policista K., který silniční radarový rychloměr v předmětnou dobu obsluhoval a kterému měl žalobce možnost klást otázky týkající se metodiky měření, nastavení a obsluhy měřiče, vozidla i samotného zaměřování vozidel. Žalobce však otázky odmítl klást s tím, že nemá k dispozici uvedený manuál. Návrh žalobce na opětovné předvolání policisty K. proto správní orgán zamítl. Jako nadbytečný zamítl rovněž návrh na výslech policisty B., který silniční radar neobsluhoval. Tvrzení žalobce, že bez manuálu nemůže klást otázky, považoval městský úřad za čistě účelové, motivované snahou činit průtahy v řízení. Za účelový považoval také návrh žalobce k provedení ohledání na místě. Konstatoval, že není kompetentní zabývat se problematikou polohy služebního vozidla při měření a tím v podstatě kontrolovat práci policistů při zaměřování rychlosti, neboť k této činnosti není oprávněn a nemá k ní potřebné odborné znalosti.

[20] Stěžovatel v rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítl, shrnul obsah správního spisu a konstatoval, že z něj vyplývá, že skutek, jež je žalobci kladen za vinu, se skutečně stal. Provádění dalších důkazů, včetně výpovědi a „*prozkoušení zasahujícího policisty z ovládnání daného měřícího přístroje*“, by dle stěžovatele bylo již přepjatým formalismem a bylo by neúčelné, neboť dosud shromážděnými podklady je prokázáno spáchání daného přestupku žalobcem (měření probíhalo schváleným a kalibrovaným měřícím zařízením, k jehož používání byla obsluha dostatečně proškolená atd.). K námitkám ohledně toho, zda policisté postupovali v souladu se zákonem či závaznými pokyny Policie ČR, uvedl, že správním orgánům nepřísluší hodnotit služební postupy Policie ČR.

[21] Co se týče hodnocení postupu správních orgánů, krajskému soudu lze přisvědčit v tom, že povinnost opatřit potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, zjistit i bez návrhu všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být uložena povinnost, jakož i provést důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, stíhá správní orgány (vedle § 3 srov. také § 50 a 51 správního řádu). Podle § 52 správního řádu zároveň není správní orgán vázán návrhy účastníků na provedené dokazování. Není však na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků naloží. Správní orgán sice není povinen důkazy navržené účastníky provést, jde-li o důkazy, které nepovažuje za potřebné ke zjištění stavu věci, musí však v takovém případě svůj postup náležitě zdůvodnit.

[22] Krajský soud dospěl k závěru, že těmto požadavkům správní orgány v posuzované věci nedostály. Akcentoval přitom judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je třeba v přestupkovém řízení klást zvýšené nároky na rozsah a způsob zjišťování podkladů rozhodnutí a v jejich světle vykládat obecná ustanovení správního řádu, neboť obvinění z přestupku je obviněním trestním ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (srov. např. rozsudek ze dne 22. 7. 2009, č. j. 1 As 44/2009 – 101), a judikaturu Ústavního soudu k tzv. „opomenutým důkazům“, které představují významné porušení práva na spravedlivý proces (náleze ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I. ÚS 118/09, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>). Dle krajského soudu správní orgány adekvátně nezdůvodnily, proč nevyhověly návrhu žalobce na výslech na místě zasahujících policistů. V žalobci zároveň svým postupem vzbudily legitimní očekávání, že k provedení uvedeného důkazu dojde (blíže viz body [2] a [3] výše).

[23] Nejvyšší správní soud dodává, že vedle respektování zmiňovaných požadavků je třeba vykládat ustanovení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu také s ohledem na požadavek procesní ekonomie; správní řízení by tedy mělo být vedeno co nejúčelněji, nejrychleji a nejlevněji. S tím úzce souvisí také potřeba brát ohled na znění citovaného § 3 správního řádu, dle kterého musí být zjištěn stav věci, o němž nejsou „*důvodné pochybnosti*“ (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 64/2011 – 66).

[24] Jak dále plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, na níž odkazuje stěžovatel v kasační stížnosti, primárně sice v přestupkovém řízení spočívá důkazní břemeno na správním orgánu (řízení vychází ze zásady oficality), avšak pokud je tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal. Ačkoliv tak Nejvyšší správní soud v některých případech dovodil, že k řádnému zjištění skutkového stavu bylo nutné provést rovněž výslech zasahujících policistů (a nestačilo tak vycházet například pouze z úředních záznamů sepsaných policisty; viz rozsudek č. j. 1 As 96/2008 – 115), v jiných věcech označil výslech policistů za nadbytečný a souhlasil se správními orgány, že z námitek účastníka řízení nebylo zřejmé, k čemu by provedení takového důkazu mělo sloužit (rozsudky č. j. 5 As 64/2011 – 66, č. j. 2 As 121/2011 – 90 a č. j. 3 As 9/2013 – 35). Nutno ovšem zdůraznit, že obecně nelze přiznat platnost

ani kategorickému tvrzení stěžovatele, podle nějž u přestupků překročení rychlosti není výslech zasahujících policistů nutností. Vždy záleží na konkrétních okolnostech posuzované věci.

[25] Z hlediska výše uvedených požadavků nelze dle Nejvyššího správního soudu dovozovat, že by správní orgán I. stupně svým postupem nepřipustně zasáhl do práv žalobce.

[26] Městský úřad hodnotil počínání žalobce v posuzovaném řízení jako obstrukční, s čímž se Nejvyšší správní soud ztotožňuje (srov. výše v bodech [17] a [18] rekapitulované opakované omluvy žalobce z jednání na základě neoprávněně vystaveného rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti atd.). Městský úřad navzdory tomu v řízení projevil velkou vstřícnost vůči žalobci tím, že opakovaně nařizoval ústní jednání v různých termínech a že opakovaně předvolal k výslechu policistu K., aby žalobci umožnil klást mu dotazy, byť měl zjištěný skutkový stav způsobem, který považoval za dostatečný. V protokolu o jednání z 25. 10. 2012 sice uvedl, že je ještě nutné doplnit spisový materiál dalšími důkazy, a to výpovědí zmíněného policisty, což působí mírně zavádějícím dojmem, avšak z průběhu celého řízení je zřejmé, že jediným důvodem, proč policistu předvolával, bylo, aby žalobci umožnil klást mu dotazy. Poté, co žalobce policistovi odmítl dotazy klást, městský úřad ukončil dokazování a žalobci sdělil, že má shromážděny všechny podklady potřebné k rozhodnutí ve věci. Žalobce tak v daný moment zcela jistě nemohl mít legitimní očekávání, že správní orgán bude pokračovat v dokazování, jak nesprávně dovodil krajský soud.

[27] Městský úřad při svém rozhodování vycházel z oznámení Policie ČR o dopravním přestupku, z úředního záznamu policisty K., z oznámení přestupku sepsaného na místě, z ověřovacího listu silničního radarového rychloměru, z dokladu o proškolení policisty K. k obsluze tohoto radarového rychloměru a z výpisu z evidenční karty žalobce. Jedná se o podklady, které zpravidla postačují k vydání rozhodnutí, že se obviněný dopustil přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti (obdobně viz rozsudek NSS č. j. 3 As 9/2013 – 35). Žalobce v řízení před městským úřadem sice zpochybňoval řádný průběh měření, avšak jeho tvrzení byla natolik vágní a nekonkrétní, navíc nebyla ničím doložena, že své břemeno tvrdit a dokazovat skutečnosti zpochybňující důkazy shromážděné správním orgánem neunesl. Městskému úřadu tak nelze vytýkat, že v dokazování nepokračoval.

[28] Nejvyšší správní soud nicméně souhlasí se závěry krajského soudu, že stěžovatel v odůvodnění svého rozhodnutí nedostatečně vypořádal některé z námitek, které v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně uplatnil žalobce. V odvolání totiž žalobce výše uvedená tvrzení blíže rozvedl. Namítl, že z manuálu k měření silničním radarovým rychloměrem RAMER 7 CCD vyplývá, že vozidlo s měřičem musí být umístěno ve vodorovné poloze k úrovni vozovky a že v anténním svazku + 10° od osy antény měřiče se nesmí nacházet žádné překážky, které by mohly zasahovat do anténní charakteristiky radarové hlavy a zapříčinit rušivé reflexe vysílaného signálu (např. stromy, stožáry, informační tabule atd.). Místo, ze kterého policisté v jeho případě měřili rychlost jízdy, tak podle žalobce není možné k tomu účelu využívat, neboť je cca. 1 m nad úrovní vozovky a je v podélném i příčném sklonu k vozovce. Měření bylo dále prováděno zpoza betonového plůtku. Nedodržením těchto základních povinností vyplývajících z návodu k užívání měřicího zařízení mohlo dle žalobce dojít k odchylce měření. Požádal proto o doplnění spisu o znalecký posudek o vyměření místa, kde bylo prováděno měření rychlosti.

[29] Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 96/2008 – 115, obviněný z přestupku může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy i v odvolání (omezení stanovené v § 82 odst. 4 správního řádu tedy na řízení o přestupku nedopadá). Bylo tedy povinností stěžovatele vypořádat se s uvedenou argumentací obsaženou v odvolání žalobce. Stěžovatel se však omezil v zásadě pouze na to, že zopakoval, co ve svém rozhodnutí uvedl

již městský úřad, tedy že provedení dalších důkazů by bylo neúčelné, neboť dosud shromážděnými podklady je prokázáno spáchání daného přestupku žalobcem. Teprve ve vyjádření k žalobě a v kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu stěžovatel podrobně rozvedl, proč tomu tak dle jeho názoru je. Namítl, že pokud by policista obsluhující přístroj jakýmkoli způsobem nedodržel návod k obsluze, přístroj by rychlost projíždějícího vozidla vůbec nezaznamenal. Pokud by došlo k chybě v měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale ke změření rychlosti by vůbec nedošlo (blíže viz bod [8] výše).

[30] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však vyjádřením k žalobě (či kasační stížnosti) nemůže být dodatečně zhojen nedostatek odůvodnění správního rozhodnutí (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003 – 58). Neobstojí ani námitka, podle níž jsou výše uvedené skutečnosti skutečnostmi obecně známými. Se způsobem fungování jednotlivých silničních radarových rychloměrů je možná dobře obeznámen stěžovatel, neboť se jedná o technickou otázku spadající do oblasti jeho působnosti, ale zdejší soud ji rozhodně za notorietu nepovažuje, stejně jako ji za notorietu nepovažovali krajský soud ani žalobce (k tomu, co lze považovat za skutečnosti soudu či správnímu orgánu obecně známé, případně známé z úřední činnosti, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 – 58).

[31] V dané souvislosti odkázal stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 82/2012 – 27, v němž byly správními orgány rovněž shledány nedůvodnými námitky obviněného z dopravního přestupku, který poukazoval na chyby měření spočívající v nevhodně zvoleném místě měření. Správní orgány v této věci skutečně argumentovaly obdobně jako stěžovatel nyní v kasační stížnosti (uváděly, že pokud by došlo k chybě při měření rychlosti, nemělo by to za následek nepřesný výsledek měření, ale na displeji přístroje by se objevila zpráva o chybě měření) a jak Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, tak Nejvyšší správní soud jejich závěry aprobovaly. V uvedené věci však správní orgán tuto úvahu výslovně vyjádřil v odůvodnění svého rozhodnutí a podepřel ji odborným vyjádřením společnosti ATS-TELCOM PRAHA a. s., které si od ní ke způsobu fungování silničního rychloměru vyžádal. V citované věci bylo navíc měření rychlosti provedeno jiným rychloměrem (silničním laserovým rychloměrem Micro Digi Cam LTI).

[32] Neobstojí ani námitka stěžovatele, podle níž výstup z měření silničního rychloměru je „privilegovaným důkazním prostředkem“. V rozsudcích citovaných v této souvislosti stěžovatelem (č. j. 7 As 39/2007 – 66 a č. j. 7 As 6/2008 – 162) NSS hovořil o *“privilegované formě dohledu nad dodržováním dovolené rychlosti vozidel”* toliko v kontextu sporu o to, zda lze měření rychlosti vozidel na pozemních komunikacích přenést bez zákonného zmocnění na jiný subjekt než je policie či obecní policie.

[33] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti dále namítl, že i v samotném manuálu k předmětnému rychloměru se výslovně uvádí, že pokud by u daného způsobu měření došlo k chybě, měření by vůbec neproběhlo a snímek by se neuložil. K doplnění kasační stížnosti uvedený manuál přiložil a navrhl, aby případně tento důkaz provedl Nejvyšší správní soud, a to *„v zájmu obrany veřejného zájmu na řádném potrestání pachatelů přestupků“*. K tomu lze pouze uvést, že přezkum rozhodnutí správních orgánů ve správním soudnictví je konstruován (až na jisté výjimky) na kasačním principu. Správní soudy v zásadě pouze přezkoumávají zákonnost postupu správních orgánů, jejich úkolem není nahrazovat činnost správních orgánů.

[34] Lze tak shrnout, že námitky vznesené žalobcem v odvolání proti rozhodnutí městského úřadu, podle nichž policisté změřili rychlost jeho automobilu z nevhodného místa, což mohlo ovlivnit výsledek jejich měření (blíže viz bod [28] výše), představují dostatečně konkrétní

zpochybnění klíčového důkazu, z nějž správní orgány při svém rozhodování vycházely (tj. fotozáznamu z překročení rychlosti). Bylo tak povinností stěžovatele se s těmito námitkami v odůvodnění svého rozhodnutí řádně vypořádat, nestačilo je odbýt tvrzením, že správním orgánům nepřísluší hodnotit postup policistů.

[35] Nutno přitom zdůraznit, že z rozsudku krajského soud neplyne, že by skutkový stav byl správními orgány zjištěn nedostatečně a že by tedy bylo nezbytně nutné jej doplnit o výsledky policisty, který ovládal rychloměr, případně o nějaké další důkazy. Klíčovým je závěr o absenci řádného zdůvodnění toho, proč správní orgány nepovažovaly za nutné provádět další dokazování. Toto pochybení zároveň nebylo možné zhojit argumentací stěžovatele obsaženou ve vyjádření k žalobě a v kasační stížnosti. Ta totiž vychází z poznatků o způsobu fungování předmětného silničního radarového rychloměru, které pro správní soudy nejsou notorií a které nemají žádnou oporu ve správním spise.

[36] Požadavek stěžovatele, aby soudy v tomto směru doplnily dokazování, je nepřijatelný; úlohou správních soudů nemůže být suplovat roli správních orgánů. Totéž lze uvést k poznámce stěžovatele, že krajský soud svým rozsudkem *de facto* umožnil pachateli přestupku vyhnout se potrestání (zřejmě s ohledem na prekluzivní lhůtu stanovenou v § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Nejvyššímu správnímu soudu nyní nepřísluší nijak posuzovat další postup stěžovatele ve věci z hlediska dodržení uvedené prekluzivní lhůty, poukazuje však na ustanovení § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle nějž lhůta pro zánik odpovědnosti stanovená zákonem o přestupcích po dobu řízení před soudem podle soudního řádu správního neběží. Jestliže se i tak stěžovateli nepodaří vydat nové rozhodnutí ve věci před zánikem odpovědnosti žalobce za posuzovaný přestupek, pak lze odkázat na skutečnost, že i sám stěžovatel v žalobou napadeném rozhodnutí vyčítal městskému úřadu, že byl „*kontraproduktivním způsobem benevolentní*“ a že mohl klidně provést ústní jednání i bez přítomnosti obviněného (tj. žalobce) a prvostupňové řízení ukončit daleko dříve. Jakkoliv Nejvyšší správní soud rozumí tomu, že v některých případech je z důvodů obstrukcí obviněných obtížné pravomocně rozhodnout v přestupkových řízeních v jednoleté lhůtě, tato skutečnost nemůže vést správní soudy k rezignaci na vynucování požadavků na řádné odůvodnění rozhodnutí správních orgánů v těchto věcech.

V. Závěr a náklady řízení

[37] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Závěry krajského soudu sice částečně korigoval (neshledal, že by došlo postupem správního orgánu I. stupně k nepřijatelnému zásahu do legitimního očekávání žalobce), avšak souhlasí s tím, že stěžovatel v žalobou napadeném rozhodnutí nedostatečně zdůvodnil, proč nebylo nutné provést žalobcem navrhované důkazy. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[38] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a tak by měl právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti proti žalovanému, který neúspěšně podal kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu. Žádné náklady mu však v řízení nevznikly. Žalovaný, jako procesně neúspěšná strana, na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nemá právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu